ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล

ร้อยตำรวจเอกคุณากร มุ่งคื

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2541 ISBN 974-639-623-4 ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS AFFECTING THE SUICIDE OF THE METROPOLITAN POLICE OFFICERS

Police Captain Khunakorn Mungdee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts in Sociology

Department of Sociology an Anthropology

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1998

ISBN 974-639-623-4

กองบัญชาการตำรวจนครบาล ร้อยตำรวงเอก คุณากร มุ่งดี โดย ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวคื มิตรสมหวัง อาจารย์ที่ปรึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต OV การ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย (ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ศุภวัฒน์ ชติวงศ์) คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ (รองศาสตราจารย์ คร. งามพิศ สัตย์สงวน) (การส่วนเป็น อาจารย์ที่ปรึกษา (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวคี มิตรสมหวัง) วัพ ัดท XMW กรรมการ (รองศาสตราจารย์ สุพัตรา สุภาพ) 7 Mm 180 อำนา กรรมการ (อาจารย์ จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจ ในสังกัด

พิมพ์ตันฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสีเขียวนี้เพียงแผ่นเดียว

คุณากร มุ่งดี, ร้อยตำรวจเอก: ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการ ตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาล (FACTORS AFFECTING THE SUICIDE OF THE METROPOLITAN POLICE OFFICERS) อ.ที่ปรึกษา: ผศ.คร. สุภาวดี มิตรสมหวัง, 150 หน้า. ISBN 974-639-623-4

การศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจ นครบาล นั้น เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษาเพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาต กรรมของข้าราชการตำรวจ ลักษณะครอบครัว และสภาวะทางสังคมของข้าราชการตำรวจผู้ที่ซึ่งได้กระทำอัตวินิบาตกรรม ไปแล้ว โดยการศึกษาครั้งนี้ได้มุ่งประเด็นการศึกษาไปยังตัวแปรทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ ภาวะหนี้สิน รายได้ รวมทั้งก่าครองชีพ 2) ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ ความเครียคที่เกิดจากการทำงานในตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ 3) ปัจจัยทาง จิตใจ ได้แก่ ความยากลำบากในการทำงานร่วมกับผู้อื่น 4) ปัจจัยทางร่างกาย ได้แก่ ปัญหาเรื่องความเจ็บป่วยเรื้อรังที่ต่อ เนื่องขาวนาน การศึกษาครั้งนี้ ทำการศึกษาโดยใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ถึงข้อมูลทั่วไปของประชากร ข้อมูลเกี่ยวกับคู่ สมรส และข้อมลที่เกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการกระทำ อัตวินิบาตกรรม โดยทำการศึกษาเฉพาะกลุ่มประชากรใน ครอบครัวของข้าราชการตำรวจที่ได้กระทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้ว ในระหว่างปี พ.ศ. 2537-2540 จำนวน 12 ราย โดยทำ การศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดการกระทำดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำอัตวินิบาต กรรมของข้าราชการตำรวจกลุ่มนี้ ในค้านปัจจัยทางเศรษฐกิจ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในเรื่องรายได้ ปัญหาค่าครองชีพที่ไม่ พอใช้จ่าย รวมทั้งการมีความเป็นอย่ที่แร้นแค้น แม้ว่าโดยส่วนใหญ่นี้จะไม่มีปัญหาเรื่องหนี้สินก็ตาม ในด้านสังคมพบว่า ส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนฝุง และมีส่วนน้อยที่มีปัญหาในชีวิตครอบครัว ปัจจัยทางด้านจิตใจ พบว่า ส่วนหนึ่งมีปัญหาเนื่องมาจากความเครียดที่เกิดจากการทำงาน และถูกกดดันจากผู้บังกับบัญชา สำหรับในด้านปัจจัยทางร่าง กาย พบว่าส่วนหนึ่งมีปัณหาในเรื่องการเป็นโรคที่เรื้อรังและรักษาไม่หาย ซึ่งจากผลการศึกษาคังกล่าวข้างต้น พบว่าปัจจัย ต่าง ๆที่ใค้กล่าวมาแล้วในข้างค้น ล้วนแต่เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำอัตวินิบาตกรรมทั้งสิ้น

สำหรับข้อกันพบของการวิจัยครั้งนี้ พบว่าส่วนใหญ่จะเป็นบุตรคนสุดท้อง ซึ่งจากการศึกษาพบว่าบุตรคนสุดท้อง มักจะได้รับการตามใจ และชอบเอาแต่ใจตนเอง ซึ่งจะมีความอดทนต่อความตึงเครียดต่ำ ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะต่อการ ป้องกันเพื่อมิให้เหตุการณ์คังกล่าวเกิดขึ้นอีก โดยทั้งนี้ได้แยกบทบาทเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆคือ 1) บทบาทของกรมตำรวจ กรมตำรวจกวรเน้นนโยบายในการป้องกัน มากกว่าการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้มากกว่าเดิม รวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจ ให้ข้าราชการตำรวจในสังกัดมีกำลังใจที่จะต่อสู่ต่อไปในอนาคต 2) บทบาทของคู่สมรส บทบาทของคู่สมรส ดู่สมรสควร ให้การคูแลเอาใจใส่ครอบครัวให้ดี เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีแก่ครอบครัว ทั้งนี้การกำหนดนโยบายที่แน่ชัด ซึ่งจากการ ศึกษาพบว่าการมีครอบครัวที่อบอุ่น สามารถช่วยลดการกระทำอัตวินิบาตกรรมลงได้

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต 1.40. 90m สงา
สาขาวิชา .สัง.อมวินยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ปีการศึกษา2541	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

าบวังในอนุ่นหนักเกิด กำเลินสายสายเกิดการในการสายเกิดการสายเกิดการ

#

: MAJOR

KEY WORD:

c3970210624

SOCIOLOGY

SUICIDE.

FACTORS AFFECTING THE SUICIDE OF THE METROPOLITAN POLICE OFFICERS

KHUNAKORN MUNGDEE, POLICE CAPTAIN: FACTORS AFFECTING THE SUICIDE OF THE

METROPOLITAN POLICE OFFICERS. THESIS ADVISOR: ASSIST. PROF. SUPARVADEE

MITRSOMWANG, Ph.D. 150 pp. ISBN 974-639-623-4

Factors affecting the suicide of Metropolitan Police Bureau Officersers; is a qualitative study aiming at examining main factors that cause Metropolitan Police Bureau officers to commit suicide. This reserach focused on four variables as described below: 1) Economic factor, which include debts, incomes, and cost of living. 2) Social factors, which was emotional stress occurred while working in curtain positions. 3) Mental factors, which was the problem in adjusting to work with others. 4) Physical factors, which was the problem of chronic illness. In this research,in-depth interviews were used for collecting general demographic data, spouse data, data relating to the factors driving a police officer to commit suicide. The families and relatives of 12 police factors that influenced decision of Metropolitan Police Bureau Officers to commit suicide were the following. As for economic factors, most police officers who committed suicide suffered from insufficient income and poor living condition problems though they did not have any debt problems. Socially most police officers who committed suicide were driven by the problems of adjusting to work with their colleagues. Mentally, most police officers who committed suicide suffered from the tension problems originated from their jobs and their superiors. The last factors were physical factors. A serious illness or chronic disease was the main factor that causes police officers to commit suicide. From the study the evidence shows that all police officers who committed suicide believe that committing suicide could solve their problems. The study also found that most cases are the youngest children who had been spoiled by their parents and could not tolerate against stress situation.

The researcher provides some suggestions to prevent this kind of situation by separating into 2 issues:

1) Role of Police Department. The police department should emphasize more on preventive policies than corrective ones. In addition, it should promote morale buildings in order to motivate or encourage police officers to fight the problems they will face in the future. 2) Role of spouse. The Spouses should play the role of the One who takes good care of their families with a view to get a good relationship in the family. This study founds that having a warm family reduce suicide actions.

ภาควิชา สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	ลายมือชื่อนิสิต 5.40. วาม 25 20
สาขาวิชา สังคมวิหยา	ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 📉 🔊 🔊
ปีการศึกษา 2541	

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณา และการสนับสนุน เอาใจใส่จากคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ทุกท่าน เริ่มต้นจาก รองศาสตราจารย์ ดร.งามพิศ สัตย์สงวน หัวหน้าภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยาและอดีตผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยสังคม ศาสตร์และมนุษยศาสตร์ และฝ่ายวิจัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณารับเป็นประธานกรรม การวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.สุภาวดี มิตรสมหวัง ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รอง ศาสตราจารย์สุพัตรา สุภาพ และอาจารย์ จุฬารัตน์ เอื้ออำนวย กรรมการ บุคคลดังกล่าว ได้ให้คำแนะนำและทำหน้าที่ให้คำปรึกษาด้านวิชาการและแนวทางปฏิบัติในการศึกษาวิจัย เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณท่านผู้บังคับการสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ ผู้บังคับ บัญชาในกองบัญชาการตำรวจนครบาล ตลอดจนเพื่อนข้าราชการตำรวจและครอบครัวของข้า ราชการตำรวจที่ได้กระทำอัตวินิบาตกรรมไปแล้ว ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือในการ ให้ข้อมูลสำหรับการศึกษาครั้งนี้อย่างไม่ปิดบัง นับตั้งแต่เริ่มวิจัย จนวิทยานิพนซ์ฉบับนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

สุดท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระกุณ กุณพ่อ กุณแม่ ที่ให้ความรักความอบอุ่น อบรมสั่งสอน สนับสนุน และคอยเป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมุมานะจนพบกับความสำเร็จในที่สุด หากวิทยานิพนธ์ฉบับนีจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติในอนาคต ผู้วิจัยขอ อุทิศผลบุญดังกล่าวแค่ผู้มีพระคุณตามที่ได้กล่าวถึงข้างต้นทุกท่าน

ร้อยตำรวจเอก คุณากร มุ่งคื

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	5
ขอบเขตการศึกษา	6
นิยามตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	6
ประโยชน์ที่กาคว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิคทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำอัตวินิบาตกรรม	8
นิยามและความหมายของการกระทำอัตวินิบาตกรรม	8
การกระทำอัตวินิบาตกรรมในลักษณะที่เป็นปัญหาสังคม	11
ขอบเขตของพฤติกรรมการกระทำอัตวินิบาตกรรม	13
ทฤษฎีเกี่ยวกับการกระทำอัตวินิบาตกรรม	14
การจำแนกประเภทของการกระทำอัตวินิบาตกรรม	. 17
วิธีการกระทำอัตวินิบาตกรรม	18
ความสูญเสียที่เกิดจากการประกอบอัตวินิบาตกรรม	. 23
ลักษณะที่บ่งบอกว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะกระทำอัตวินิบาตกรรม	24
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้อง	27
การกระทำอัตวินิบาตกรรมของตำรวจ	34
ตัวอย่างคดีการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจ	36
ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา	38
สมมติฐาน	41
นิยามคำศัพท์	41
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	
วิธีการศึกษา	42
ประชากรที่ใช้ในการศึกษา	43
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	43
การรวบรวมข้อมูล	44

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
การเก็บข้อมูล	45
การวิเคราะห์ข้อมูลแชะสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์	45
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	
การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง	
ร่างกาย	46
- กรณีศึกษารายที่ 1	46
การวิเคราะห์	49
- กรณีศึกษารายที่ 2	53
การวิเคราะห์	55
- กรณีศึกษารายที่ 3	58
การวิเคราะห์	
- กรณีศึกษารายที่ 4	64
การวิเคราะห์	66
การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง	
เศรษฐกิจ	69
- กรณีศึกษารายที่ 1	69
การวิเคราะห์	74
- กรณีศึกษารายที่ 2	78
การวิเคราะห์	81
- กรณีศึกษารายที่ 3	86
การวิเคราะห์	89
การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง	
ค้านจิตใจ	93
- กรณีศึกษารายที่ 1	93
การวิเคราชน์	06

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
- กรณีศึกษารายที่ 2	. 100
การวิเคราะห์	. 102
- กรณีศึกษารายที่ 3	106
การวิเคราะห์	109
การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง	
สังคม	. 114
- กรณีศึกษารายที่ 1	114
การวิเคราะห์	117
- กรณีศึกษารายที่ 2	122
การวิเคราะห์	125
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการศึกษา	129
ข้อมูลปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการฆ่าตัวตายของข้าราชการตำรวจคังกล่าว	130
ผลการทคสอบสมมติฐาน	131
ข้อค้นพบของการวิจัย	. 133
ข้อเสนอแนะ	133
บทบาทของกรมตำรวจ	134
บทบาทของคู่สมรส	. 136
ข้อจำกัคของการวิจัย	136
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	137
รายการอ้างอิง	139
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก แบบสอบถามโครงการวิทยานิพนธ์	. 143
ประวัติผู้วิจัย	150

สารบัญตาราง

ตาร	รางที่	า
1	ตารางแสดงข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตเนื่องจากการกระทำอัตวินิบาตกรรม ปี	3
	พ.ศ.2539	
2	ตารางแสคงจำนวนข้าราชการตำรวจที่กระทำอัตวินิบาตกรรมในแต่ละปี	4
3	ตารางแสดงความถี่การฆ่าตัวตายทั่วราชอาณาจักร ปี 2535-2538	.2
4	ตารางแสดงการฆ่าตัวตายของโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ระหว่างปี พ.ศ	2
	2535-2538	
5	ตารางแสดงตัวเลขของข้าราชการตำรวจที่กระทำอัดวินิบาตกรรมในรอบ	5
	10 ปี ที่ผ่านมา	